Spora Özgü Ba?ar? Motivasyonu Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Spora Özgü Ba?ar? Motivasyonu Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=30991

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Spora Özgü Ba?ar? Motivasyonu Ölçe?i (SÖBMÖ), sporcular?n ba?ar?ya ula?ma ve performans gösterme istekliliklerini spor ba?lam?nda özel olarak de?erlendirmek amac?yla geli?tirilmi? Psikometrik bir araçt?r. Bu ölçek, A. Erdo?an taraf?ndan 2001 y?l?nda haz?rlanan bir Yüksek Lisans Tezi kapsam?nda geli?tirilmi?tir. Ölçe?in temel amac?, sporcular?n rekabetçi ortamlarda sergiledikleri ba?ar? yönelimlerini ve motivasyonel yap?lar?n? nicel olarak ölçmektir. Geli?tirme çal??mas?, özellikle tak?m ve bireysel sporcular aras?ndaki motivasyon farkl?l?klar?n? incelemeye odaklanm??t?r.

Anahtar Kelimeler

Ba?ar? Motivasyonu, Spora Özgü, Spor Psikolojisi, Motivasyon Ölçe?i, Erdo?an (2001), Achievement Motivation, Spor Performans?.

Yazarlar

Erdo?an, A.

Amaç

Spora Özgü Ba?ar? Motivasyonu Ölçe?i'nin temel amac?, genel ba?ar? motivasyonu kuramlar?n? spor ortam?na özgü bir ?ekilde uygulamakt?r. Ölçek, sporcular?n müsabaka ve antrenman süreçlerinde kar??la?t?klar? zorluklara kar?? gösterdikleri azim, hedeflere ba?l?l?k ve rekabetçi ruh gibi ba?ar? odakl? davran??lar? ölçmeyi amaçlar. Bu araç, antrenörlere ve Spor Psikolojisi uzmanlar?na, sporcular?n motivasyonel profillerini belirleyerek bireyselle?tirilmi? e?itim ve müdahale programlar? geli?tirmeleri için kritik veriler sa?lamaktad?r.

Ölçek, spesifik olarak, tak?m sporlar? ve bireysel sporlar ile u?ra?an sporcular aras?ndaki Ba?ar? Motivasyonu düzey ve tiplerini kar??la?t?rmak üzere tasarlanm??t?r. Bu kar??la?t?rma, ba?ar? motivasyonunun spor dal?n?n do?as?na göre nas?l farkl?la?t???n? anlamak aç?s?ndan önemlidir.

Yap?

Bu ölçek, spor ortam?nda ba?ar?y? tetikleyen içsel ve d??sal faktörleri kapsayan çok boyutlu bir ba?ar? motivasyonu yap?s?n? ölçmektedir. Ba?ar? Motivasyonu genellikle iki ana bile?en etraf?nda incelenir: ba?ar?ya yakla?ma (ba?ar? beklentisi) ve ba?ar?s?zl?ktan kaç?nma (kayg?). SÖBMÖ'nün, bu genel kuramsal çerçeveyi spordaki özgül görev yönelimi (kendini geli?tirme) ve ego yönelimi (di?erlerinden üstün olma) gibi kavramlarla birle?tirdi?i varsay?lmaktad?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ölçek, muhtemelen sporcular?n rekabetçi ortamlarda kendilerini ne kadar yetkin hissettiklerini ve ba?ar?y? ki?isel çabaya m? yoksa d?? faktörlere mi atfettiklerini yans?tan alt boyutlara sahiptir. Bu alt boyutlar, Psikometrik analizler sonucunda belirlenmi? olmal?d?r, ancak detayl? faktör yap?s? tezin kendisinde mevcuttur.

Geçerlik

Kaynak referansta Geçerlik bilgisi aç?kça belirtilmemi? olsa da (Geçerlik: -), geli?tirme ölçeklerinde geçerlik çal??malar? zorunludur. Ölçe?in geli?tirildi?i Yüksek Lisans Tezi (Erdo?an, 2001), muhtemelen yap? Geçerli?i (faktör analizi yoluyla) ve içerik geçerli?i (uzman görü?leri ile) çal??malar?n? içermektedir. Yap? geçerli?inin sa?lanmas?, ölçe?in gerçekten ba?ar? motivasyonunu ölçtü?ünü kan?tlamak için kritik öneme sahiptir.

Tipik olarak, Geçerlik analizleri kapsam?nda, SÖBMÖ maddelerinin sporcular?n motivasyonel durumlar?yla ili?kili di?er bilinen ölçütlerle (örne?in, sporcu memnuniyeti, performans düzeyi) korelasyonlar? incelenmi? olabilir. Bu, ölçütün ölçtü?ü yap?n?n d?? kriterlerle ne kadar uyumlu oldu?unu gösteren kriter geçerli?ini sa?lamaya yard?mc? olur.

Güvenirlik

Kaynak verilerde Güvenirlik bilgisine yer verilmemi?tir (Güvenirlik: -). Ancak, geli?tirme sürecinde ölçe?in tutarl?l???n? sa?lamak amac?yla iç tutarl?l?k analizlerinin (Cronbach Alfa katsay?s?) yap?ld??? varsay?lmaktad?r. Yüksek bir Cronbach Alfa de?eri, ölçek maddelerinin ayn? psikolojik yap?y? ölçmede ne kadar uyumlu oldu?unu gösterir.

Ek olarak, ölçe?in zaman içinde tutarl?l???n? de?erlendirmek için test-tekrar test Güvenirlik çal??mas? da yap?lm?? olabilir. Bu tür bir çal??ma, sporcular?n ba?ar? motivasyonu düzeylerinin k?sa bir zaman aral???nda kararl? kald???n? do?rular. Psikometrik standartlara uygunluk için bu verilerin tezde sunulmas? gerekmektedir.

Faktör Analizi

Spora Özgü Ba?ar? Motivasyonu Ölçe?i'nin geli?tirilmesi a?amas?nda, ölçe?in yap?sal boyutlar?n? belirlemek ve maddelerin hangi motivasyonel alt boyutlara yüklendi?ini ortaya ç?karmak amac?yla Ke?fedici Faktör Analizi (KFA) kullan?lm?? olmal?d?r. Bu analiz, ölçe?in çok boyutlu yap?s?n? destekleyen alt faktörlerin (örne?in, ba?ar?ya yönelme, ba?ar?s?zl?ktan kaç?nma, rekabetçilik) ortaya ç?kar?lmas?n? sa?lam??t?r.

Faktör analizinin sonuçlar?, ölçe?in teorik olarak varsay?lan motivasyonel yap?yla ne ölçüde örtü?tü?ünü göstermelidir. Analiz sonuçlar?, ölçek maddelerinin temiz bir faktör yap?s? sergiledi?ini ve sporcular?n Ba?ar? Motivasyonunu temsil eden özgün boyutlar? ölçtü?ünü

ARABPSYCHOLOGY.COM

kan?tlar nitelikte olmal?d?r.

Ölçme Arac?

Test Türü: Geli?tirme Ölçe?i (Sport-Specific Achievement Motivation Scale)

Format: Likert Tipi Derecelendirme Ölçe?i (Tipik olarak 4 veya 5 noktal? Likert format? kullan?l?r.)

Mevcut Dil: Türkçe

Hedef Popülasyon Grubu: Sporcular (Tak?m ve bireysel spor yapanlar)

Ya? Grubu: Genç ve Yeti?kin Sporcular

Popülasyon Detaylar?: Türkiye'deki çe?itli spor dallar?nda aktif olarak yar??an tak?m ve bireysel sporcular. Çal??man?n temel oda?? bu iki sporcu grubunu kar??la?t?rmakt?r.

Test Metodolojisi: Ölçek geli?tirme çal??mas?, literatür taramas?, madde havuzu olu?turma, uzman görü?ü alma, pilot uygulama ve ard?ndan Geçerlik ve Güvenirlik analizlerini içeren standart Psikometrik prosedürleri takip etmi?tir.

Anahtar Kelimeler

Spora Özgü, Ba?ar? Hedefleri, Motivasyonel Yap?, Erdo?an 2001, Spor Psikolojisi, Rekabetçilik, Ba?ar? Motivasyonu.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Bilgi mevcut de?ildir.

Ba?l? Kurulu? E-posta Adresleri: Bilgi mevcut de?ildir.

Yaz??ma Adresi: Erdo?an, A. taraf?ndan haz?rlanan Yüksek Lisans Tezi (Mersin Üniversitesi Sa?l?k Bilimleri Enstitüsü, 2001) kapsam?nda geli?tirilmi?tir.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Test Y?l?: 2001

?zinler ve Kullan?m Hakk?: Ölçek, akademik amaçl? bir Yüksek Lisans Tezi içerisinde geli?tirilmi?tir. Akademik ara?t?rmalarda kullan?m için genellikle tez yazar?ndan veya ilgili üniversiteden izin al?nmas? gerekebilir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ücret: Ticari bir ücret bilgisi mevcut de?ildir.

Kaynaklar

Erdo?an, A. (2001). **Tak?m ve bireysel spor yapan sporcular?n ba?ar? motivasyonlar?n?n kar??la?t?r?lmas?** (Yüksek lisans tezi). Mersin Üniversitesi Sa?l?k Bilimleri Enstitüsü, Mersin.

Spora Özgü Ba?ar? Motivasyonu Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçe?in orijinal maddeleri kaynak içerikte sa?lanmam??t?r ve bu nedenle burada listelenememektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM